

แนวทางการแก้ไขและควบคุมหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (Npls)

ธนาคารออมสินศูนย์ควบคุมและบริหารหนี้เขตสมุทรสาคร

Solutions for Resolving and Controlling Overdue Loans 3 Months (Npls) Government Savings Bank,

Samutsakhon District Debt Control and Management Center

พรทิพย์ ยมะสมิต

บัณฑิตวิทยาลัย ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, PomtipY2@gsb.or.th

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวทางการแก้ไขและควบคุมหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (Npls) ของธนาคารออมสินศูนย์ควบคุมและบริหารหนี้เขตสมุทรสาคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงของหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (NPLs) และเพื่อศึกษาลักษณะของกลุ่มลูกค้ำสินเชื่อที่เกิดหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (NPLs) ซึ่งมีขอบเขตการศึกษาจากข้อมูลรายงานหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือน (NPLs) ข้อมูลปี พ.ศ. 2559 – พ.ศ. 2561 ของธนาคารออมสินศูนย์ควบคุมและบริหารหนี้เขตสมุทรสาคร และใช้เครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ โดยแบ่งเป็นประเภทสินเชื่อที่ใช้หลักประกันค้ำประกันสินเชื่อ เช่น สินเชื่อเคหะ, สินเชื่อห้องแถว, สินเชื่อโทรทอง, สินเชื่อธนาคารประชาชน(ประชาชนสุขใจ) เป็นต้น และประเภทสินเชื่อที่ใช้บุคคลมาค้ำประกันสินเชื่อ เช่น สินเชื่อธนาคารประชาชน, สินเชื่อสวัสดิการ, สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ, สินเชื่อพัฒนาองค์กรชุมชน (รายบุคคล), สินเชื่อแก้ไขปัญหานั่นนอกระบบ (PSA), สินเชื่อประชารัฐเพื่อประชาชน เป็นต้น ซึ่งใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์เข้ามาช่วย ได้แก่ ข้อมูลทางสถิติ โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาลักษณะของปัญหาและสาเหตุของปัญหาของหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (Npls) และเพื่อศึกษาลักษณะของกลุ่มลูกค้ำสินเชื่อที่เกิดหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (Npls) โดยใช้การเก็บลักษณะความถี่ โดยกำหนดหัวข้อลักษณะของปัญหาที่พบเจอ โดยใช้หลักเกณฑ์หัวข้อเดียวกันในทุกปี เพื่อได้ทราบจำนวนที่เพิ่มขึ้นของแต่ละปัญหาในแต่ละปี โดยนำข้อมูลของทุกปีมาวิเคราะห์ และกำหนดหัวข้อหลักๆ จากการศึกษา พบว่าจำนวนปัญหาหรือสาเหตุที่พบเจอ ในปี พ.ศ. 2559 – พ.ศ. 2561 จำนวนรายทั้งหมด 33,306 ราย ปัญหาที่ลูกหนี้ส่วนมากไม่สามารถชำระหนี้ได้อันดับแรก คือ ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ลดลงจากตอนขอสินเชื่อ 26,651 ราย คิดเป็น 80.02% ปัญหาอันดับสอง คือ ติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ 5,416 ราย คิดเป็น 16.26% ปัญหาอันดับสาม คือ การย้ายที่ทำงานของลูกหนี้ 1,097 ราย คิดเป็น 3.29% ปัญหาอันดับสุดท้าย คือ หลักประกันไม่มีผู้อาศัย 142 ราย คิดเป็น 0.43% ซึ่งปัญหาและสาเหตุจากการรวบรวมและศึกษา ส่วนมากเกิดจากลูกหนี้และธนาคารไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้นธนาคารต้องปล่อยสินเชื่ออย่างรอบคอบและรัดกุม โดยใช้ ทฤษฎี 5'C เข้ามาช่วย เพื่อสามารถแก้ไขและควบคุมหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (Npls) ให้ลดลงและเป็นไปตามเป้าหมายที่ธนาคารกำหนด

คำสำคัญ: หนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (NPLs), สินเชื่อประเภทที่มีหลักประกัน, สินเชื่อที่ใช้บุคคลค้ำประกัน

ABSTRACT

A study of guidelines for resolving and controlling overdue loans for more than 3 months(Npls) of the Government Savings Bank, Debt Control and Management Center, SamutSakhon. The objective is to study the nature of the problem and the cause of the real problem of Npls over 3 months and to study the characteristics of the customer groups with Npls over 3 months. A study from data reporting over 3 months overdue(Npls) data from 2016 – 2018 of the Government Savings Bank, Debt Control and Management Center, SamutSakhon and use the tools in this study using secondary data. Which can be divided into types of loans that are used as collateral for loans such as housing loans, row houses, Sai Thong Loan, Citizens Bank loans(happy people), etc., and types of loans that use personal guarantees as loans, such as Citizen Bank loans., Welfare loan, Loans for professional development, Community Enterprise Development Loan(Individual), Informal Debt Recovery Loan(PSA), Civil State Loan for people etc. Which uses mathematical methods to help, including statistical data by using the data collected to analyze the nature of the problem and the cause of the problem of overdue more than 3 months(Npls) and to study the characteristics of the customer group with loans that are overdue more than 3 months(Npls) by using the frequency characteristics collection by specifying the topic of the problem encountered by applying the same criteria every year in order to know the increasing number of problem in each year by taking the data of every year to analyze and set the main topics. From the study found that number of problem or causes encountered in 2016-2018, a total of 33,306 cases. Problem that most debtors do not can first pay off debt, which is 26,651 debtors with reduced ability to pay off debt when applying for loans. Accounting for 80.02%.The second problem is not being able to contact 5,416 debtors or 16.26%. The third problem is moved the office of 1,097 debtors, accounting for 3.29%. The last problem is 142 uninhabited collateral is 0.43%, which problems and causes from the collection and study most of them were caused by debtors and banks cannot can be controlled. Therefore, banks must give prudent and concise loans using the 5'C theory in order to able to remedy and control overdue more than 3 months(Npls) to reduce and meet the target of the bank set.

Keywords: Overdue of more than 3 months(Npls), Secured loans, Personal loans

1. บทนำ

ธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงการคลัง ซึ่งมีพันธกิจ “ส่งเสริมการออมและสร้างวินัยทางการเงิน สนับสนุนการลงทุนและการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มีศักยภาพอย่างยั่งยืน รวมถึงให้บริการทางการเงินครบวงจรที่ล้ำสมัยและเหนือความคาดหวังกภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเป็นธนาคารเพื่อสังคมที่มีธรรมาภิบาล” ซึ่งถือเป็นแหล่งเงินทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐในรูปของ เงินฝาก สำหรับใช้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของธนาคาร นำมาซึ่งการระดมเงินฝากจำนวนมาก ทำให้ธนาคารต้องแบกภาระดอกเบี้ยเงินฝากที่ต้องจ่ายให้ลูกค้าเงินฝากสูงตามไปด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องบริหารเงินฝากให้ได้ผลตอบแทนเพียงพอรองรับดอกเบี้ยเงินฝาก รวมถึงต้องรองรับค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจจนมีส่วนต่างเป็นผลกำไร เพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินการต่อไปได้ โดยหนึ่งใน

การบริหารเงินฝากที่สำคัญคือ การให้สินเชื่อแก่ลูกค้าที่ต้องการเงินทุนเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจหรือสร้างที่อยู่อาศัยของตนเอง ซึ่งธนาคารได้รับดอกเบี้ยจากการให้สินเชื่อเป็นรายได้หลักของธนาคาร

การให้สินเชื่อของธนาคารนั้นมีทั้งลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนด และลูกหนี้ที่ไม่สามารถปฏิบัติตามได้ตามเงื่อนไข มีปัญหาค้างชำระหนี้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ส่งผลกระทบต่อการเงินสำรอง และผลประกอบการของธนาคาร ซึ่งสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPLs) คือ การที่ลูกหนี้สินเชื่อของสถาบันการเงินต่างๆ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ของเอกชน และของรัฐบาล บริษัทเงินทุน ฝัคนัดชำระหนี้และไม่สามารถชำระดอกเบี้ยและเงินต้นคืนในเวลาที่กำหนดให้กับสถาบันการเงินเป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 เดือนขึ้นไป ซึ่งทำให้สถาบันการเงินทั้งหลายต้องตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้ที่สงสัยจะสูญ รวมทั้งทำการเพิ่มทุน เพื่อเป็นการแก้ไขและปรับสภาพทางการเงินของสถาบันการเงินเหล่านั้น (สุกัญญา มุลกลาง, 2560 : 1) ซึ่งสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing loans: NPLs) นับเป็นเหตุผลสำคัญของการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ หน่วยงานของรัฐรวมทั้งธนาคารพาณิชย์ต่างๆ จึงหาวิธีแก้ไขโดยการควบคุมการปล่อยสินเชื่อให้มีมาตรฐานและรัดกุมมากยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่าธนาคารฯ ได้รับรายได้มากกว่าครึ่ง ที่มาจากรายได้ดอกเบี้ยจากการปล่อยสินเชื่อ ดังนั้น ประสิทธิภาพการบริหารสินเชื่อที่ดี หมายถึงความมั่นคง และการเติบโตของสถาบันการเงินนั้นๆ ซึ่งธนาคารออมสินประสบปัญหาการควบคุมและแก้ไขหนี้ค้างชำระในชั้น NPLs ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ธนาคารกำหนด ผู้ทำการศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาข้อมูลเพื่อค้นหาปัญหา และสาเหตุของการควบคุมแก้ไขหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ธนาคารกำหนด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาลักษณะของปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงของหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (NPLs) และเพื่อศึกษาลักษณะของกลุ่มลูกค้าสินเชื่อที่เกิดหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (NPLs)

3. การดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่องค์กรได้เก็บรวบรวมเป็นรายงานหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือน (NPLs) เรียกว่า “41 ช่อง” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 – พ.ศ. 2561 แบ่งรายละเอียดเป็นสาขา, ชื่อนามสกุล, ประเภทสินเชื่อที่กู้ยืม, ต้นเงินคงเหลือ ณ ปัจจุบัน, ดอกเบี้ยค้างชำระ, จำนวนเดือนที่ค้างชำระ, รายละเอียดในการติดตามหนี้ เป็นต้น ซึ่งองค์กรมีรายงานนี้ทุกสิ้นเดือน ของแต่ละเดือน แบ่งเป็นประเภทสินเชื่อที่ใช้หลักประกันค้ำประกันสินเชื่อ เช่น สินเชื่อเคหะ ใช้หลักประกันที่ดิน, ที่ดินพร้อมอาคาร, ห้องชุด ในการกู้สินเชื่อสินเชื่อธนาคารประชาชน(ประชาชนสุขใจ) ใช้หลักประกัน บริษัทประกันสินเชื่อขนาดกลางและย่อม (บสย.) ในการกู้สินเชื่อ เป็นต้น และประเภทสินเชื่อที่ใช้บุคคลมาค้ำประกันสินเชื่อ เช่น สินเชื่อธนาคารประชาชน, สินเชื่อสวัสดิการ ใช้บุคคลที่มีอาชีพและรายได้ 1 – 2 คน มาค้ำประกันในการกู้สินเชื่อ เป็นต้น

ผู้วิจัยใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์เข้ามาช่วย ได้แก่ ข้อมูลทางสถิติ โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาลักษณะของปัญหาและสาเหตุของปัญหาของหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (NPLs) และเพื่อศึกษาลักษณะของกลุ่มลูกค้าสินเชื่อที่เกิดหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (NPLs) โดยใช้การเก็บลักษณะความถี่ โดยกำหนดหัวข้อลักษณะ

ของปัญหาที่พบเจอ โดยใช้หลักเกณฑ์หัวข้อเดียวกันในทุกปี เพื่อทราบจำนวนที่เพิ่มขึ้นของแต่ละปัญหาในแต่ละปี โดยนำข้อมูลของทุกปีมาวิเคราะห์ และกำหนดหัวข้อหลักๆ เช่น

- 1) ติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ เช่น ไปติดตามที่อยู่อาศัยแล้วไม่พบผู้ดูแล, ไปติดตามที่กิจการไม่พบ ฯลฯ
- 2) หลักประกันที่เป็นที่อยู่อาศัย ไม่มีผู้อาศัย
- 3) ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง
- 4) ย้ายที่ทำงาน เช่น ข้าราชการครู, ข้าราชการตำรวจ เป็นต้น

เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และแบ่งประเภทเพื่อนำมาคิดเป็นค่าร้อยละ เพื่อดูปริมาณของความสามารถที่มีความเป็นไปได้ในการแก้ไขและควบคุมหนี้ให้ลดลงได้ต่อไป

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลและแบ่งประเภทของปัญหาและสาเหตุที่เกิดขึ้นในแต่ละปี สามารถสรุปได้จากตารางดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนปัญหาที่พบเจอในแต่ละปี

ปัญหา/สาเหตุ	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561		รวม (33,306 ราย)
	หลักประกัน (2,000 ราย)	บุคคล (10,125 ราย)	หลักประกัน (2,509 ราย)	บุคคล (8,125 ราย)	หลักประกัน (2,972 ราย)	บุคคล (7,575 ราย)	
ติดต่อลูกหนี้ไม่ได้	210 (10.5%)	937 (9.25%)	509 (20.29%)	1,488 (18.31%)	836 (28.13%)	1,436 (18.96%)	5,416
หลักประกันไม่มีผู้อาศัย	56 (2.8 %)	0	48 (1.91%)	0	38 (1.28%)	0	142
ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง	1,589 (79.45 %)	8,956 (88.45%)	1,784 (71.10%)	6,458 (79.48%)	1,921 (64.64%)	5,943 (78.46%)	26,651
ย้ายที่ทำงาน	145 (7.25%)	232 (2.29%)	168 (6.69%)	179 (2.20%)	177 (5.96%)	196 (2.59%)	1,097

จากตารางข้างต้น สามารถอธิบายได้ว่า

- ในปี พ.ศ. 2559 มีลูกหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป(NPLs) ทั้งหมด 12,125 ราย โดยแบ่งเป็นลูกหนี้ที่ใช้หลักประกัน 2,000 ราย ในการขอสินเชื่อ ซึ่งปัญหาที่เกิดจากการที่ติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ 210 ราย คิดเป็น 10.5% ปัญหาที่เกิดจากหลักประกันไม่มีผู้อาศัย 56 ราย คิดเป็น 2.8% ปัญหาที่เกิดจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลงจากตอนขอสินเชื่อ 1,589 ราย คิดเป็น 79.45% ปัญหาจากการย้ายที่ทำงานของลูกหนี้ซึ่งไม่สามารถหักชำระผ่านหน่วยงานได้ 145 ราย คิดเป็น 7.25% และลูกหนี้ที่ใช้บุคคลค้ำประกัน ในการขอสินเชื่อ ซึ่งปัญหาที่เกิดจากการติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ 937 ราย คิดเป็น 9.25% ปัญหาที่เกิดจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลง 8,956 ราย คิดเป็น 88.45% ปัญหาจากการย้ายที่ทำงานของลูกหนี้ที่ไม่สามารถหักชำระผ่านหน่วยงานได้ 232 ราย คิดเป็น 2.29%

- ในปี พ.ศ. 2560 มีลูกหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป(NPLs) ทั้งหมด 10,634 ราย โดยแบ่งเป็นลูกหนี้ที่ใช้หลักประกัน 2,509 ราย ในการขอสินเชื่อ ซึ่งปัญหาที่เกิดจากการที่ติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ 509 ราย คิดเป็น 20.29% ปัญหา

ที่เกิดจากหลักประกันไม่มีผู้อาศัย 48 ราย คิดเป็น 1.91% ปัญหาที่เกิดจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลงจากตอนขอกู้สินเชื่อ 1,784 ราย คิดเป็น 71.10% ปัญหาจากการย้ายที่ทำงานของลูกหนี้ที่ไม่สามารถหักชำระผ่านหน่วยงานได้ 168 ราย คิดเป็น 6.69% และลูกหนี้ที่ใช้บุคคลค้ำประกัน ในการขอสินเชื่อ ซึ่งปัญหาที่เกิดจากการติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ 1,488 ราย คิดเป็น 18.31% ปัญหาที่เกิดจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลงจากตอนขอกู้สินเชื่อ 6,458 ราย คิดเป็น 79.48% ปัญหาจากการย้ายที่ทำงานของลูกหนี้ที่ไม่สามารถหักชำระผ่านหน่วยงานได้ 179 ราย คิดเป็น 2.20%

- ในปี พ.ศ. 2561 มีลูกหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (Npls) ทั้งหมด 10,547 ราย โดยแบ่งเป็นลูกหนี้ที่ใช้หลักประกัน 2,972 ราย ในการขอสินเชื่อ ซึ่งปัญหาที่เกิดจากการที่ติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ 836 ราย คิดเป็น 28.13% ปัญหาที่เกิดจากหลักประกันไม่มีผู้อาศัย 38 ราย คิดเป็น 1.28% ปัญหาที่เกิดจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลงจากตอนขอกู้สินเชื่อ 1,921 ราย คิดเป็น 64.64% ปัญหาจากการย้ายที่ทำงานของลูกหนี้ที่ไม่สามารถหักชำระผ่านหน่วยงานได้ 177 ราย คิดเป็น 5.96% และลูกหนี้ที่ใช้บุคคลค้ำประกัน ในการขอสินเชื่อ ซึ่งปัญหาที่เกิดจากการติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ 1,436 ราย คิดเป็น 18.96% ปัญหาที่เกิดจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลงจากตอนขอกู้สินเชื่อ 5,943 ราย คิดเป็น 78.46% ปัญหาจากการย้ายที่ทำงานของลูกหนี้ที่ไม่สามารถหักชำระผ่านหน่วยงานได้ 196 ราย คิดเป็น 2.59%

จำนวนปัญหาหรือสาเหตุที่พบเจอ ในปี พ.ศ. 2559 – พ.ศ. 2561 จำนวนรายทั้งหมด 33,306 ราย ปัญหาที่ลูกหนี้ส่วนมากไม่สามารถชำระหนี้ได้อันดับแรก คือ ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ลดลงจากตอนขอสินเชื่อ 26,651 ราย คิดเป็น 80.02% ปัญหาอันดับสอง คือ ติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ 5,416 ราย คิดเป็น 16.26% ปัญหาอันดับสาม คือ การย้ายที่ทำงานของลูกหนี้ 1,097 ราย คิดเป็น 3.29% ปัญหาอันดับสุดท้าย คือ หลักประกันไม่มีผู้อาศัย 142 ราย คิดเป็น 0.43% ซึ่งปัญหาและสาเหตุจากการรวบรวมและศึกษามา ส่วนมากเกิดจากลูกหนี้ และธนาคารไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้นธนาคารต้องปล่อยสินเชื่ออย่างรอบคอบและรัดกุม โดยใช้ ทฤษฎี 5C เข้ามาช่วย เพื่อสามารถแก้ไขและควบคุมหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (Npls) ให้ลดลง และเป็นไปตามเป้าหมายที่ธนาคารกำหนด ดังนี้

ทฤษฎี 5C (5 C's Policy) เป็นหลักการที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งเป็นสาเหตุของหนี้ค้างชำระ (De Lucia and Peters, 1993)

1) คุณสมบัติ (Character) คือ ลักษณะที่ใช้สำหรับการพิจารณาด้านคุณสมบัติของบุคคล โดยดูจากความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยและการประกอบอาชีพ การที่บุคคลมีจิตใจ ความคิด ความผูกพัน ในการชำระหนี้คืนผู้อื่น เป็นคุณสมบัติของบุคคลที่มีส่วนทำให้ธนาคารเกิดความเชื่อถือได้แก่ ความซื่อสัตย์ในการประกอบธุรกิจ มีความสามารถในการจัดการบริหารงาน มีศีลธรรม ความรับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจสูง มีความตรงต่อเวลา เสมอต้นเสมอปลาย เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจได้ เป็นคนมีชื่อเสียง มีหน้ามีตาในสังคม มีความอดสาหะและขยันขันแข็ง มีความยุติธรรม แต่ไม่แน่นอนเสมอไปว่าผู้กู้สามารถชำระหนี้คืนเพราะอาจมีสาเหตุอื่นที่อาจทำให้เกิดความผันแปรได้

2) ความสามารถ (Capacity) คือ หัวใจที่สำคัญในการพิจารณาสินเชื่อ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ ต้องศึกษาถึงธุรกิจของลูกค้าน่ามีความสามารถในการชำระหนี้คืนให้กับทางธนาคาร และเป็นลักษณะที่ใช้สำหรับพิจารณาด้านความสามารถในการทำนิติสัญญากับทางธนาคารและความสามารถในการแสวงหารายได้ไม่ว่าเป็นทางด้านเงินเดือน ค่าจ้าง รายได้อื่นๆของผู้กู้ ความสามารถในการทำนิติกรรมหรือสัญญากู้เงินกับบุคคลใดก็ตาม พิจารณาว่าผู้ลงนามในสัญญาเป็นบุคคลที่มีความสามารถตามกฎหมายที่ทำนิติกรรมได้ เป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะ ความสามารถในการแสวงหา

รายได้ของผู้กู้ โดยอาศัยปัจจัยในหลายด้าน เช่น การศึกษา การฝีมือ อายุ สุขภาพ ชื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน ความมุ่งมั่นของงานที่ทำเสมอต้นเสมอปลายและความสามารถในการบริหารจัดการ

3) ทุน (Capital) คือ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับเงิน โดยเฉพาะทรัพย์สินของกิจการหรือส่วนของเจ้าของทุนที่ต้องจัดให้มีเงินทุนเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจ เพราะไม่มีทุนเพียงพอก็ต้องกู้เงินเพียงด้านเดียว ทำให้มีค่าใช้จ่ายอัตราดอกเบี้ยที่สูง และมีรายได้ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายอัตราดอกเบี้ยที่ต้องเสียไป นอกจากนี้การมีทุนยังช่วยให้เจ้าของนำไปลงทุนในการซื้อสินค้า ทรัพย์สินต่างๆ ที่ก่อให้เกิดรายได้ มีเงินหมุนเวียนเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจที่ต้องการลงทุนระยะเวลานาน เช่น ซื้อวัสดุอุปกรณ์ ซื้อเครื่องจักรที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ โรงเรือนและทรัพย์สินเหล่านี้เป็นหลักประกันที่ดีสำหรับผู้กู้เอง

4) หลักประกัน (Collateral) คือ ลักษณะที่ใช้สำหรับการพิจารณาหลักประกันสัญญา กรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ธนาคารสามารถบังคับชำระหนี้ได้จากทรัพย์สินที่เป็นประกัน หลักทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน เช่น พันธบัตรรัฐบาล โฉนดที่ดินและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ สลากออมสินและบุคคลค้ำประกัน

5) ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Condition) คือ ลักษณะสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถของผู้กู้ เพราะสภาพเศรษฐกิจสามารถสร้างผลกระทบต่อกระบวนการทางเศรษฐกิจ ตั้งแต่การผลิต การจัดจำหน่าย การแลกเปลี่ยน การบริโภคและในที่สุดก็ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ จึงจำเป็นต้องศึกษารูปแบบของผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตของธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในการจัดจำหน่าย การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ถ้าผู้กู้ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ อาจทำให้ล้มเหลวหรือประสบภัยวิบัติ ซึ่งธนาคารเห็นว่า ผู้กู้อยู่ในสถานะที่ไม่เหมาะสมในการกู้

5. การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์และปัญหาที่พบเจอมากที่สุด คือความสามารถในการชำระหนี้ลดลงนั้น อาจเกี่ยวกับประเภทสินเชื่อบริการแต่ละประเภทระยะเวลาในการชำระหนี้สั้นเกินไป ทำให้เงินงวดผ่อนชำระสูงเกินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่ขอสินเชื่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูลีกร กนธวงศ์ (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐของธนาคารออมสินเขตเพชรบุรี พบว่าระยะเวลาทำสัญญา มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อ นโยบายรัฐ โดยรวมจำแนกตามลักษณะข้อมูลการกู้เงินประเภทมีกำหนดระยะเวลาชำระคืน รวมถึงภาระหนี้สินรวม ที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรินทร์ ลอยลิบ (2554) ที่ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นหนี้ค้างชำระของลูกค้านานาชาติเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรณีศึกษานานาชาติเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาคลองหอยโข่ง อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา พบว่า ภาระหนี้สินรวมมาก แสดงให้เห็นว่าภาระค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้มากเช่นกัน ทำให้มีโอกาสเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระมากกว่าลูกหนี้ที่มีภาระหนี้สินรวมน้อย หรือเกิดจากลูกหนี้มีรายจ่ายมากกว่ารายได้ ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตะวัน ทิพย์พรหมมา (2547) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระบัตรเครดิต ของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนมากกว่ารายได้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระบัตรเครดิตมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีวิลาัย นิราช (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยของการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้านานาชาติในจังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกิดจากตัวผู้กู้มีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระหนี้มากที่สุด คือ รายได้หลักและรายได้รองลดลง จึง

ส่งผลให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลา ต้องแก้ปัญหาโดยการกู้เงินทั้งใน และนอกระบบ เพื่อใช้หมุนเวียนในครอบครัว ทำให้เกิดการระดมชำระหนี้หลายทาง จนเกิดปัญหาการชำระหนี้กับธนาคาร เนื่องจากนำเงินที่ชำระหนี้ธนาคารไปใช้จ่ายชำระหนี้อื่นๆ ก่อน โดยงานวิจัยนี้ไม่สามารถระบุได้ว่าเพราะเหตุใดลูกหนี้จึงเลือกนำเงินไปชำระหนี้อื่นก่อน ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการศึกษาในอนาคต

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุปพบว่า ปัญหาหรือสาเหตุที่ลูกหนี้ประสบมากที่สุด คือความสามารถในการชำระหนี้ลดลง อาจมาจากปัจจัยภายนอก เช่น สภาวะเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัว ทำให้ส่งผลกระทบต่อกิจการและรายได้ของลูกหนี้ และปัจจัยภายใน เช่น รายจ่ายมากกว่ารายได้จากการใช้เงินเกินตัว และการกู้ยืมเงินนอกระบบมาใช้จ่ายภายในครอบครัว ซึ่งธนาคารไม่สามารถควบคุมได้ แต่สามารถปล่อยสินเชื่อให้รอบคอบและรัดกุมมากยิ่งขึ้น โดยใช้การวิเคราะห์ตามทฤษฎี 5'C เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ให้สอดคล้องกับรายได้ที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะ ธนาคารควรพิจารณาลูกค้ายกขึ้นเพื่อให้สอดคล้องตามภาวะเศรษฐกิจ และภาวะอุตสาหกรรม โดยกำหนดเป็นนโยบายในแต่ละช่วงเวลาตามภาวะฯ เพื่อคัดกรองกลุ่มลูกค้ายกขึ้นที่รับพิจารณา โดยเน้นเฉพาะลูกค้ายกขึ้นที่มีศักยภาพในการชำระหนี้ ไม่ควรเสี่ยงให้วงเงินสินเชื่อกับลูกค้ายกขึ้นที่มีแนวโน้มธุรกิจสวนทางกับภาวะเศรษฐกิจ และภาวะอุตสาหกรรม เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้ ธนาคารและลูกค้ายกขึ้นไม่สามารถควบคุมได้ แต่ส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินธุรกิจของลูกค้ายกขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งทำให้ได้ลูกค้ายกขึ้นชำระหนี้ใหม่ที่สามารถเติบโตได้ตามภาวะเศรษฐกิจ และภาวะอุตสาหกรรมนั้นๆ เพื่อควบคุมและลดปัญหาการเกิดหนี้ค้างชำระได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารุ่นต่อไป ควรมีการศึกษาข้อมูลของธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบ เพื่อหาแนวทางการควบคุมปัญหานี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป (NPLs) และควรมีการเก็บข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์ลูกค้ายกขึ้นที่เป็น NPLs เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ทำให้ลูกค้ายกขึ้นเป็นหนี้เสียคุณภาพของธนาคาร นอกจากการปรับปรุงคุณภาพและเกณฑ์การพิจารณาวิเคราะห์สินเชื่อภายในธนาคารแต่เพียงอย่างเดียว

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.พีรพงษ์ พุศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

อนึ่ง ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่ไม่น้อย จึงขอมอบส่วนดี ทั้งหมดนี้ให้แก่เหล่าคุณอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนทำให้ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและขอมอบความกตัญญูกตเวทิตาคุณแด่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว และยินดีที่รับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานวิเคราะห์และพยากรณ์สถิติเชิงเศรษฐกิจ. (2554). รายงานการวิเคราะห์เรื่อง พฤติกรรมการเป็นหนี้ของครัวเรือนเกษตร พ.ศ.2554. กรุงเทพฯ: สำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- ัชชาลัย ใจธีรภาพกุล. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้(NPL) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (Unpublished Independent study). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- วิภาดา ใจสมุทร. (2558). อิทธิพลของปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้(NPLs) ต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Unpublished Independent study). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร.
- หน่วยธุรกิจ. (2559-2561). รายงาน 41 ช่องภาค 4. สมุทรสาคร: ธนาคารออมสินภาค 4
- สุกัญญา มูลกลาง. (2560). สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan : NPL) ภาคสหกรณ์ไทยปี 2560. สืบค้นจาก https://www.cad.go.th/ewtadmin/ewt/statistic/download/New61/5_4_61.pdf
- ชวลีกร กนธวงศ์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อ นโยบายรัฐของธนาคารออมสินเขตเพชรบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- สุรินทร์ ลอยลิป.(2554).ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นหนี้ค้างชำระของลูกค้านานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรณีศึกษานานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาลองหอยโข่ง อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา (Unpublished Independent study). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ตะวัน ทิพย์พรหมมา. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระบัตรเครดิต ของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (Unpublished Independent study). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ศรีวัลย์ นิราช. (2551). ปัจจัยของการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้านานการรัฐในจังหวัดลำพูน (Unpublished Independent study). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.